

електронного аудиту (е-аудит). Протягом 2022 року завершено етап створення файлу XSD (визначення схеми XML) електронного документа стандартного аудиторського файлу (SAF-T UA), який дозволяє великим платникам податків надавати інформацію в електронному вигляді у визначеному форматі та порядку, на запит контролюючого органу під час проведення перевірки [2].

Оскільки технології з кожним роком стають невід'ємною частиною нашого життя, е-аудит ставатиме все більш популярним.

Висновок. Електронний фінансовий контроль – це необхідний інструмент в сучасному бізнес-середовищі. Він дозволяє підприємствам забезпечувати точність, ефективність та надійність фінансового управління. Завдяки автоматизації процесів, фінансові аналітики можуть швидше і точніше реагувати на зміни у фінансовому стані підприємства.

Однак разом з багатьма перевагами електронного фінансового контролю приходять і виклики. Важливо забезпечити захист фінансових даних та навчити персонал користуватися новими технологіями.

Отже, електронний фінансовий контроль відіграє важливу роль у забезпеченні фінансової стійкості і конкурентоспроможності підприємств. Правильно впроваджений інструмент електронного фінансового контролю може стати ключовим фактором успіху в сучасному бізнесі.

Список використаних джерел

1. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-ХІІ : станом на 19 серп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text> (дата звернення: 17.09.2023).
2. До уваги платників податків!. *evp.tax.gov.ua*. URL: <https://evp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/617520.html> (дата звернення: 17.09.2023).

*Тритинник Христина Ігорівна,
студентка групи ФБД-21-2,
факультет фінансів та цифрових технологій;
науковий керівник:
Чуницька Ірина Іванівна,
доктор економічних наук, професор*

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВ ТА ВПЛИВ НА ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ В УКРАЇНІ

Ефективне управління на рівні кожного підприємства безпосередньо залежить від грамотно сформованої облікової політики.

Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність" визначає облікову політику як "сукупність принципів, методів і процедур, що

використовуються організацією для підготовки та подання фінансової звітності" [1]. Повну, зрозумілу та достовірну фінансову звітність можна підготувати лише в тому разі, якщо організація має чітко визначену облікову політику, обрано найобґрунтованіші методи та процедури обліку, що відповідають чинному законодавству.

Відповідно до методичних рекомендацій з облікової політики організації [4], заява про облікову політику конкретної організації може включати такі основні складові (елементи) облікової політики: методика оцінки вибуття запасів; регулярність оприлюднення середньозваженої вартості одиниці запасів; послідовність обліку та розподілу транспортно-закупівельних витрат; методи нарахування амортизації основних засобів, інших необоротних фізичних активів і нематеріальних активів; методи переоцінки необоротних активів; оборотні активи використання категорії 8 та/або категорії 9 плану рахунків бухгалтерського обліку для обліку активів, капіталу, зобов'язань та фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання метод регулярного включення суми переоцінки необоротних активів в нерозподілений прибуток; метод розрахунку резерву сумнівних боргів; майбутній перелік нарахувань і платежів, що створюються; порядок оцінки ступеня завершеності процедур надання послуг; розбивка видів діяльності, пріоритетні види розшифровок, принципи ціноутворення при внутрішньогосподарських розрахунках; перелік і склад змінних і постійних загальновиробничих витрат і підстави їх віднесення; перелік і склад статей обліку собівартості продукції; дата розкриття інформації про фінансові активи, придбані в результаті системної діяльності; база розподілу вартості операційних інструментів капіталу; кількісні нормативи та якісні показники важливості інформації про господарську діяльність, події та статті фінансової звітності; правила визначення відстроченого податку на прибуток. сутність активів і пасивів, методи формування звітів про рух грошових коштів, методи віднесення витрат, пов'язаних з оптимізацією об'єктів основних засобів, на початкові витрати або витрати протягом звітного періоду [2].

Як видно з наведених показників (елементів), облікова політика є найважливішим засобом формування основних показників фінансової звітності підприємства. Застосування різних принципів і методів в обліковій політиці допомагає управляти фінансовими результатами. Компанії можуть використовувати їх для того, щоб підвищити прибутковість компанії та зробити її більш привабливою для інвесторів. Для цього вони обирають таку облікову політику, яка забезпечує мінімальні витрати і максимальний прибуток компанії. Також можна обирати різні стратегії та підвищувати її збитковість шляхом підбору елементів облікової політики.

Розробка ефективної облікової політики - дуже відповідальний і трудомісткий процес. Компанії повинні пам'ятати, що їм доведеться працювати зі створеною обліковою політикою не один рік. Це довгострокова політика, яка не може бути змінена протягом звітного періоду. Облікова політика має бути інструментом організації бухгалтерського обліку в

компанії та містити набір методів і процедур ведення обліку та підготовки фінансової звітності. Об'єктивність і точність розкриття інформації у фінансовій звітності залежать від обраного методу обліку, тому під час вибору того чи іншого методу обліку елемента облікової політики компанія має керуватися виключно міркуваннями економічної ефективності.

Для формування ефективної облікової політики підприємства показники (елементи) облікової політики можна організувати в три групи з урахуванням значущості їхнього впливу на фінансові результати та на аналітичні показники бухгалтерської звітності:

- Перша група — елементи, що не впливають на фінансові результати та аналітичні показники фінансової звітності підприємства;

- Друга група – фактори, вплив яких неможливо точно оцінити;

- Третя група – елементи, які можуть вплинути на аналітичні показники та фінансові результати, також поділяються на дві категорії: елементи облікової політики з довгостроковим періодом впливу (більше 12 місяців) та короткострокові елементи облікової політики з періодом впливу (менше 12 місяців) [3].

Основними завданнями облікової політики є: забезпечення чіткого розуміння користувачами показників фінансової звітності; можливість користувачам оцінити наслідки різних варіантів обліку; правильне тлумачення та порівняння показників фінансової звітності різних типів підприємств з використанням альтернативних методів обліку. Сформульована підприємством збалансована облікова політика забезпечує підпорядкування формування звітної інформації стратегії розвитку підприємства.

Розробляючи облікову політику, компанії повинні прагнути до підвищення достовірності облікової інформації та фінансової звітності. Варто зазначити, що обрані в обліковій політиці показники (елементи), такі як визнання доходів і витрат, амортизаційна політика та методи оцінки запасів, мають найбільший вплив на визначення результатів діяльності. Для того, щоб зробити компанію більш привабливою для нових інвесторів, фінансова звітність може бути підготовлена таким чином, щоб компанія виглядала більш прибутковою. Для цього в обліковій політиці обираються показники (елементи), які мінімізують витрати та збільшують доходи. Наприклад, строк корисного використання основних засобів робиться максимально довгим, або використовується прямолінійний метод нарахування амортизації. Однак, якщо показники (елементи) обраної облікової політики штучно збільшують прибуток, це призведе до податкового тиску. І навпаки, в ситуаціях, коли підприємство намагається зменшити свою вартість і продати її за найнижчою ціною, показники (елементи), обрані в наказі про облікову політику, наприклад, мінімізують період використання основних засобів і нематеріальних активів, або прискорюють метод амортизації основних засобів. Як наслідок, зменшується прибуток або збиток компанії.

Таким чином, наведені приклади впливу обраних елементів облікової політики на показники фінансової звітності засвідчують важливість збалансованого підходу до формування ефективного наказу про облікову політику підприємства, який дає змогу отримати повну та об'єктивну інформацію про фінансові результати за допомогою бухгалтерського обліку та уникнути необґрунтованого завищення або зниження показників прибутку, а також важливість професійного підходу. Вибір облікової політики та показників (елементів) має бути спрямований на стратегію розвитку підприємства. Обрана облікова політика повинна відповідати одному методу обліку, достовірно відображати у фінансовій звітності інформацію про фінансовий стан і результати діяльності підприємства та давати змогу зіставляти облікову політику підприємства з вимогами чинних законодавчих і нормативних актів. Це дає змогу уніфікувати звітність і підвищити ефективність діяльності компанії загалом.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення: 24.09.2023).
2. Кушнір Л. А., Коркушко О. Н., Кушнір В. О. Вплив облікової політики на організацію обліку господарюючого суб'єкта. Приазовський економічний вісник. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. 2020. Випуск 3 (20), С. 246 – 251.
3. Миронова Ю. Ю., Прут А. Ю., Шинкар Ю. Л. Облікова політика підприємства: сутність, особливості та проблеми формування. Причорноморські економічні студії. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. 2019. Випуск 39-2, С.108-112.
4. Облікова політика. URL: <https://avstudy.com.ua/oblikova-politika> (дата звернення: 24.09.2023).